

RUTINE FOR OVERVÅKNING AV BADEVANNET I OSLO

Miljødivisjonen, 2024

Hensikt

- a. Overvåke kvaliteten av badevannet i Oslo i samsvar med retningslinjer fra statlige helsemyndigheter og EUs badevannsdirektiv for at badende skal kunne unngå å bade når det er dårlig kvalitet og dermed unngå mage-tarminfeksjoner eller hudinfeksjoner av å bade i fjorden.
- b. Gjøre resultatet av badevannsovervåkningen tilgjengelig for publikum
- c. Håndtere situasjoner med forurenset badevann.

Ansvar

Miljødivisjonen i Bymiljøetaten i samarbeid med Helseetaten, Vann- og avløpsetaten og bydelene.

Utførelse

- Det tas ukentlige, evt. månedlige vannprøver ved badestrendene i samsvar med rutine og overvåkningsprogram.
- Ved kraftig nedbør og/eller overløp av kloakk vurderes det tatt ekstra prøver på de strendene som er mest utsatt.
- Prøvene analyseres for *termotolerante koliforme bakterier* (TKB) ved aktuelt laboratorium. Ved enkelte badeplasser analyseres det også for *intestinale enterokokker* (IE)
- Ved dårlig eller mistanke om dårlig badevannskvalitet, tas det oppfølgingsprøver.

Varslingsrutine

- Resultat av den mikrobiologiske analysen sendes til ansvarlig saksbehandler i BYM straks resultatene er klare. Ansvarlig saksbehandler orienterer ved behov kommuneoverlege, og evt. berørte bydeler. Saksbehandleren legger resultatet ut på internett (www.oslo.kommune.no) så fort som mulig etter prøvetaking.
- Ved analyseresultater over 1000 TKB/100 ml vann varsles berørt bydel (helse- og miljøkonsulent/bydelsoverlege og kommuneoverlegen) telefonisk eller på e-post, og det tas ny vannprøve (prøve nr. 2) så snart som mulig.
- Ved påviselig kloakkutslipp (ses og/eller luktes) frarådes bading umiddelbart og ansvarlige instanser varsles.
- Før eventuell fraråding av bading i hele fjorden, rådspørres Vann- og avløpsetaten og Helseetaten samt andre aktuelle instanser.
- Ved analyseresultater over 1000 TKB/100 ml vann ved prøve nr. 2, legges informasjon om at bading frarådes ut på internett (www.oslo.kommune.no) av ansvarlig saksbehandler. BYM skilter på stranda med «bading frarådes», og gjennomfører i samarbeid med berørt bydel tilsyn på stranda. Pressemelding vurderes.
- Prøve nr. 3 tas av BYM så raskt som mulig.
- Skiltingen fjernes ikke før forurensningskilden er lokalisert og stoppet, og prøven viser under 1000 TKB/100 ml vann.

Kontrollrutiner

- Evaluering av prøvetakingsrutiner: Gå gjennom rutinene for de som deltar i prøvetakingen ved sesongstart. Gjennomføre en evaluering av selve prøvetakingen. Oppsummere erfaringene fra prøvetakingen ved avslutning av sesongen.
- Evaluering av håndtering av prøvesvar: Melderutinene fra laboratoriet, registrering på internett, oppfølging ved redusert badevannskvalitet.

Avvik og avvikshåndtering

Store forurensningshendelse som f.eks.: store overløp, feil på pumper etc. skal rapporteres inn som miljøavvik. Avvik fra rutinene tas opp med berørte personer. Ved gjentatt avvik vurderes opplæringen, evt. endring av rutinene.

RUTINE FOR PRØVETAKING AV BADEVANNET I OSLO

Miljødivisjonen, 2024

Hensikt

Gjennomføre prøvetaking av badevannet i Oslo på en standardisert måte i tråd med retningslinjer fra statlige helsemyndigheter.

Ansvar

Bymiljøetaten i samarbeid med Helseetaten.

Utførelse

- Vannprøven tas så tidlig som mulig om morgenen, i det området det forventes at flest bader.
 - Steril vannflaske tas med fra laboratorium.
 - Vannflasken merkes med klistremerker fra laboratoriet og festes på "prøvestang".
 - Ved prøvetaking i ferskvann er det viktig at prøvestangen renses mellom hver prøvetaking, for å hindre spredning av amfibiesykdom (se Statsforvalterens retningslinjer:
https://www.statsforvalteren.no/contentassets/bf1dce06ed6342f3aa409001c3a11a7f/retningslinjer-for-a-hindre-spredning-av-bd-mai-2019-stor.pdf? t_tags=language%3ano%2csiteid%3a76339086-301a-4a2f-a990-87abaf6019c1& t_hit.id=EPiServerInternett_Models_Pages_ArticlePage/_55d3fbf7-4441-4cba-9b71-dde3e418f344_nb& t_hit.pos=3)
 - Prøve tas fra frie vannmasser, hvor vanddybden er ca. 1 m og minst et par meter fra strandkanten ved at flasken føres raskt gjennom overflathinnen med åpningen ned, ca. 30 cm, og så snus rundt og fylles.
 - Vannflasken lukkes, settes i kjølebag og leveres til laboratorium/mottak samme dag.

Kontrollrutiner

- Evaluering av prøvetakingsrutiner: Gå gjennom rutinene for de som deltar i prøvetakingen ved sesongstart. Gjennomføre en evaluering av selve prøvetakingen. Oppsummere erfaringene fra prøvetakingen ved avslutning av sesongen.

Avvik og avvikshåndtering

Avvik tas opp med berørte personer. Ved gjentatt avvik vurderes opplæringen evt. endring av rutinene.

Referanse / krav

[EU's badevannsdirektiv](#)¹.

¹ DIRECTIVE 2006/7/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL of 15 February 2006 concerning the management of bathing water quality and repealing Directive 76/160/EEC.

[Norske vannkvalitetsnormer for friluftsbad](#)

[FHI - Badevann](#)

[FHI - Badevannskvalitet](#)

[FHI - smittespredning gjennom badevann](#)